

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Hoofddirectie Consulaire en Visumzaken

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl

Contactpersoon
woo@minbuza.nl

Ons kenmerk

Min-BuZa.2023.20089-59

Datum 28 november 2023

Betreft Reactie op uw bezwaarschrift

Geachte,

Bij brief van 18 juli 2023, door ons ontvangen op 21 juli 2023, heeft u een bezwaarschrift ingediend tegen mijn besluit op uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur van 30 november 2021.

Met deze brief wordt op uw bezwaarschrift beslist. Daarnaast neem ik een primair besluit op uw Woo verzoek van 30 november 2021.

Procedureverloop

In het initiële verzoek van 30 november 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht namens uw cliënt. Uw verzoek heeft betrekking op interlandelijke adopties uit India.

Specifiek zag uw verzoek op de volgende informatie:

1. Alle documenten die afkomstig zijn van of betrekking hebben op Stichting Bemiddeling Adoptie vanaf het moment dat zij werd opgericht tot heden, waaronder ook eventuele inspectiebezoeken of onderzoeken die betrekking hadden op de Stichting. Daarbij verzocht u met betrekking tot deze documenten om het verzoek niet te beperken tot stukken die op de activiteiten van Stichting Bemiddeling Adoptie in India zien, doch alle stukken die betrekking hebben op deze stichting;
1. alle documenten die betrekking hebben om communicatie c.q. contact tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken of andere overheidsorganen en de Nederlandse vertegenwoordiging in India die betrekking hebben op interlandelijke adopties;
2. alle documenten die betrekking hebben op communicatie c.q. contact tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken of andere overheidsorganen en de Indiase overheid of overheidsorganen die betrekking hebben op interlandelijke adoptie;
3. alle documenten die betrekking hebben op communicatie c.q. contact tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en andere overheidsorganen, zoals bijvoorbeeld de douane, de politie, de raden voor de

kinderbescherming, het Ministerie van Justitie en Veiligheid en adviescommissies, die zien op interlandelijke adopties vanuit India en/of de toelating van de kinderen tot het Nederlandse grondgebied.

De ontvangst van uw bezwaarschrift is per e-mailbericht bevestigd op 28 juli 2023. Op 25 september 2023 heeft u mijn ministerie in gebreke gesteld vanwege het niet tijdig nemen van een beslissing op uw bezwaarschrift.

Ontvankelijkheid

Bij besluit van 29 juni 2022 heb ik een beslissing genomen op uw verzoek van 30 november 2021. Op donderdag 15 juni 2023 is u een kopie van dit besluit toegezonden. Hiertegen heeft u het onderhavige bezwaarschrift ingediend. Een onderzoek in de archieven heeft uitgewezen dat enkel het besluit van 29 juni 2022 gearhiveerd is. De bij dit besluit (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten zijn niet aangetroffen. Ook heb ik geen bewijs van verzending van dit besluit aangetroffen. Daarmee ga ik er vanuit dat het besluit van 29 juni 2022 u eerst op 15 juni 2023 is toegezonden zonder de bij dit besluit behorende (deels) te openbaren documenten. Uw bezwaarschrift is binnen zes weken na 15 juni 2023 ingediend. Het wordt daarmee geacht binnen de wettelijke termijn te zijn ingediend. Het bezwaarschrift voldoet tevens aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen zodat het bezwaarschrift ontvankelijk is.

Besluit op uw bezwaarschrift en proceskosten in verband hiermee

In uw bezwaarschrift stelt u – kort gezegd – dat er sprake is van een gebrekkig besluit, onder meer omdat de bij het op 15 juni 2023 toegezonden besluit niet de (deels) te openbaren documenten toegevoegd zijn. In vervolg daarop stelt u dat daarmee een onvolledige zoekslag heeft plaatsgevonden en is er in uw ogen sprake van een motiveringsgebrek. Nu het besluit van 29 juni 2022 geacht wordt niet verzonden te zijn en u op 15 juni 2023 evenmin (deels) te openbaren documenten toegezonden zijn, wordt uw bezwaar van 18 juli 2023 reeds hierom gegrond verklaard. Omdat dit bezwaar gegrond verklaard wordt, wordt u een proceskostenvergoeding toegekend conform artikel 7:15 lid 2 van de Awb. Op grond van het Besluit Proceskosten Bestuursrecht ken ik u 1 punt toe voor het indienen van het bezwaarschrift. De waarde van dit punt is €597,00.

Met dit besluit wordt alsnog een besluit genomen op uw verzoek van 30 november 2021. Met u is afgesproken dat dit besluit als primair besluit beschouwd wordt zodat er voor u nog een mogelijkheid bestaan om inhoudelijk bezwaar aan te tekenen tegen dit Woo besluit.

Verschuldigde dwangsom

Op 28 april 2022, door de rechtbank ontvangen op 29 april 2022, heeft u een beroep tegen het niet tijdig beslissen op uw verzoek van 30 november 2021 ingediend. Op 16 juni 2022 heeft de rechtbank uitspraak (ZWO 22/871) gedaan op dit beroep waarbij een dwangsom is opgelegd van EUR 100,00 per dag met een maximum van EUR 15.000,00 voor iedere dag dat er geen besluit genomen is met ingang van 1 juli 2022. Omdat het besluit geacht wordt u eerst toegezonden te zijn

op 29 juni 2022, ben ik u een bedrag van EUR 15.000,00 verschuldigd. Inmiddels is de uitbetaling van dit bedrag en het verschuldigde griffierecht en de proceskosten in gang gezet.

Besluit op uw Woo verzoek

Zoals genoemd is met u afgesproken dat dit besluit tevens als een primair besluit beschouwd wordt ten aanzien van uw verzoek van 30 november 2021 opdat u nog de mogelijkheid heeft om inhoudelijk bezwaar hiertegen aan te tekenen. Uw verzoek wordt (gedeeltelijk) ingewilligd. Ik verwijs u naar de motivering hieronder.

Wettelijk kader

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Zoals reeds in het bestreden besluit is opgemerkt was op het moment van het nemen van het bestreden besluit de Woo inwerking getreden. Het aan de orde zijnde wettelijk kader is ook thans de Woo.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is echter niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Naar aanleiding van uw verzoek heeft een uitgebreide zoekslag plaatsgevonden waarbij de digitale en papieren archieven zijn geraadpleegd. Dit heeft 334 documenten opgeleverd die met dit besluit (deels) openbaar worden gemaakt.

Belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen te geven. De zienswijzen van de belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Bij het niet openbaar maken van (passages uit) documenten zijn de volgende artikelen toegepast:

- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo;
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo;
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo.

Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo

Zoals reeds in het bestreden besluit gemotiveerd, blijft op grond van artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Voor een geslaagd beroep op artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo is van belang dat het bestuursorgaan zich redelijkerwijs op het standpunt kan stellen dat openbaarmaking van de stukken de betrekkingen met het derde land of internationale organisatie kan schaden en dat het belang van goede betrekkingen zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarheid.¹ Voor het bestaan van het vermoeden dat diplomatieke betrekkingen stroever zullen gaan lopen als gevolg van het openbaar maken van bepaalde informatie, is blijkens vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS)² niet altijd een concrete aanwijzing in de vorm van een uitdrukkelijke kennisgeving van een andere staat tot niet openbaarmaking noodzakelijk, als uit de aard en inhoud van de gevraagde informatie kan volgen dat deze vertrouwelijk is.

Bij een aantal documenten is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten, en met name India, in het geding. Dit belang zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt. Het gaat daarbij om Notes Verbales, vertrouwelijke correspondentie en documenten afkomstig van en/of opgesteld door de Indiase autoriteiten. Ook betreft een deel van de informatie visies en standpunten ten aanzien van andere landen. Zoals reeds in het bestreden besluit gemotiveerd, is de verwachting dat de betrekkingen in de toekomst stroever zouden kunnen verlopen indien de betreffende informatie openbaar wordt gemaakt. Hierbij acht ik eveneens van belang dat de desbetreffende landen er op dienen te kunnen te vertrouwen dat dergelijke informatie vertrouwelijk blijft. Openbaarmaking zou de noodzakelijke vertrouwelijkheid en effectiviteit van het diplomatieke verkeer en bilateraal overleg ondermijnen. Het openbaar maken van bovengenoemde informatie zou er ook toe kunnen leiden dat andere landen in de toekomst weigeren om informatie in vertrouwelijkheid met Nederland te delen.

Artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo

Zoals reeds in het bestreden besluit vermeld kan informatie niet openbaar gemaakt worden als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Daar waar het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon is deze weigeringsgrond toegepast. In het bestreden besluit is eveneens overwogen dat, voor zover in de documenten namen van derden voorkomen dan wel andere gegevens die tot hen te herleiden zijn, ik die gegevens niet openbaar zal maken. Voor deze personen geldt eveneens dat zij erop hebben mogen vertrouwen dat op een zorgvuldige en behoorlijke wijze met hun persoonsgegevens wordt omgegaan. Een deel van de documenten bevat individuele adoptiedossiers. Daarnaast bevat een deel van de documenten informatie die raakt aan adoptiezaken zoals onderzoeken of rechtszaken en herleidbaar zijn tot een individu. Aan de hand van het bepaalde in de Woo heb ik beoordeeld of het belang van de persoonlijke

¹ Zie bijvoorbeeld: ECLI:NL:RVS:2022:240

² Zie o.a.: ECLI:NL:RVS:2011:BP4737; ECLI:NL:RVS:2013:BZ7635; ECLI:NL:RvS:2014:343

levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van algehele openbaarheid en ben ik tot de conclusie gekomen dat het beschermen van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt.

Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo

In het bestreden besluit is reeds gemotiveerd dat een deel van de documenten uit concepten bestaat. Een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid is noodzakelijk om te kunnen komen tot een effectieve beantwoording of totstandkoming van een product. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt, is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van.

Daarnaast bevat een aantal documenten e-mailadressen van interne e-mail postbussen van mijn ministerie dan wel andere organisaties. Goede communicatie is een belangrijk onderdeel voor het functioneren van de Staat. Dit gebeurt veelal via de mail, daarom is het van belang om dit goed te organiseren. Hiervoor worden ook postbussen voor interne en externe communicatie gebruikt. Deze e-mailadressen zijn niet bestemd voor communicatie buiten de kring van de overheid. Openbaarmaking van het e-mailadres kan het gebruik van de interne e-mail postbussen verstoren, omdat in dat geval ook externen naar deze postbus kunnen mailen. Dit zorgt ervoor dat het gebruik van het systeem van interne en externe communicatie wordt verstoord. De potentiële hinder die de gebruikers van deze e-mailadressen kunnen ondervinden van kenbaarheid voor een ieder van deze e-mailadressen, weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Het openbaar maken van deze informatie heeft m.i. tevens geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze e-mailadressen maak ik daarom niet (geheel) openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Wijze van openbaarmaking en plaatsing op internet

Een geanonimiseerde versie van dit besluit wordt geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat deze voor een ieder beschikbaar is.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de Directie Juridische Zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De minister voor Buitenlandse Zaken,
namens deze,

[Deze brief is niet voorzien van een handtekening. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending.]

Drs. A.P. den Hartog
Hoofd van de Afdeling Beleid bij de Hoofddirectie Consulaire en Visumzaken

Bezwaarschrift indienen

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit bekend is gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Buitenlandse Zaken t.a.v. Directie Juridische Zaken, Afdeling Nederlands Recht, Postbus 20061, 2500 EB, Den Haag.